

hendada, siis saaksin sest ehk enam kasu kui sõnnikust. Sest niisugune raba-muda mõub palju kauemine põllule rammuks kui sõnnik, mis iga aasta uut peale tahab; aga kus paksum muda ja kõntsa mullapõrmuga segatakse, seal võib väli mitu aastat sõnnikuta ehk pisukeste sõnniku abiga hääd wilja kanda, iseäranis liiwased kohad.“ — „Jüri, armas Jüri!“ hüüdis naine, „mõttele ommetegi, mis sa teed! Ega sul mõisniku wara ja walda ei ole, misga muda ja muud tühja põllule võid wedada. Külarahwas naerab juba muidugi sinu isewärki majapidamist, mis naad siis saaksid ütleva, kui sa muda hakaksid wedama?“ „Mis naad suuremat võidwad teha, kui et mulle ehk kartuhwlide asemel Muda Jüri nimeks panewad,“ kostis Jüri. „Raergu, kes tahab, mina rahwa naerust ei hooli, waid lähän tasailluste sam sammul ommal teel edasi.“

„Juba teisel nädalal kündis sulane ostetud ärgadega wäljal, senni kui Jüri ise päälise abiga hommikust õhtuni muda põllule wedas. Kaunis osa maad, mis odrade alla pidi saama, oli kõntsa ja mudaga, hunnik hunniku kõrwas ülekatetud, ja kui iljemine odrad said mahatehtud, tõusis oras kui tihedam hari, et kõigewanamad Sooküla mehed weel mõisagi wäljal kenamat orast ei olnud näinud. „Ei se lugu wõi õigel kombel sündida,“ räägiti kõrtsis — „Jüri on wist mõni sala tont ehk frat, kes wõera põldudelst õnne tema põllule kannab.“

Nii pikalt kui aeg kestis wedas Jüri, kui sõnnik wälja oli wiidud, muda rukiwäljale senna kohtade pea-

le, kuhu sõnnik ei olnud ulatanud. Heinasaak oli sel suwel wäga kasin, aga seda rohkem lootust põldude ande peale, mis iwi ja põhku rikast tõutasid; kõrs seisid kui pilliroog, pään pikad ja jämedad kõrre otjas. Ja Sumal lastis lootust tõeks minna. Sügise, kus kõik suwised põlluanded aita ja küüni koku olid pandud, nägi Jüri aru tehes, kui aastased majatartwitused, tulewa seemne osa ja natuke wanaks waraks pandud maha arwas, et igast wilja sugust mõne waka wõis turule müüwa. Nõnda kui minewal aastal andsid mesipuud, lehmad, seakarja sigidus ja õue aiawili omalt kohalt raha sissetulemist; ja kui Eisu seda kaunist rahakogu nähes meele tuletas, kuda tänawu suuremat kulu ei olnud kui ärgade eest, ja mis sulane ja päälised palgaks saanud: läks süda tal korraga rõõmsamaks. Aga mis weel enam wäärt oli, edespäidi ei seisnud ta kusagil enam tõrkudes wasta, kui mees midagi uudist etewõttis. Sooküla mehed ei naernud enam mõõdaläies ega kõrtsis Jüri majatallitamist, ja mõni ehk hakkas mõtlema: „Oleksin ma ka nõnda teinud!“ Suurema osa filmad olid wanast wõtetud kombede kammitjas, et seda paremat ei tahtnud näha, ehk kül ninaga igapäaw külge puutusiwad.

„Jätk järgult kõiki täielikult jutustates, kuda hoolelik peremees aast aastalt põldusi ja heinamaid rammusamaks kosutas ja se läbi enam kasu leidis, wiidakumul wäga palju aega, sellepärast siin weel üht ainust asja nimetan, enne kui mõne aasta edasi lähme. Esimesel kewadel õue koristates ja puid õue ümber istutates oli Jüri kohe elajate ja inimeste wahel jalgel wahet tei-